

Upravništvo: Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelk: Ljubljana, Pucnijska ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-24
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Iskjučno zastopstvo za agencije v Italiji in
inozemstvu: UPI S. A. MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino od pokoro-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije: Servizio Conti Cori Post. No. 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 25 lit.

Uredništvo:
Ljubljana — Pucnijska ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo

Schlacht an der lothringischen Grenze nimmt an Heftigkeit zu

Feind auch nördlich von Metz zum Angriff angetreten — USA-Angriffe süd-
östlich Stolberg infolge schwerer Verluste eingestellt — Hafengebiet von An-
werpen seit Wochen unter schwerem Beschuss unserer V 1 und V 2 — Heftige
Strassenkämpfe in Forl — Zahlreiche Sowjetangriffe südlich und südöstlich
Budapest gescheitert — Feindliche Angriffsspitzen südöstlich Mezokövesd
zurück geworfen

Aus dem Führerhauptquartier, 10. Nov.
DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht
gibt bekannt:

In wochenlangen tapferen Kämpfen im
Brückenkopf Breskens, auf Südbeveland
und der Insel Walcheren haben unsere
Truppen dem Feind die freie Zufahrt nach
Antwerpen gesperrt. Die deutsche Füh-
rung gewann durch Zeit, Massnahmen
zur Ausschaltung des Hafens zu treffen.
Seit Wochen liegt nördlich des Hafenge-
bietes von Antwerpen unter schwerem Be-
schuss unserer V. 1 in V. 2. In der Stadt
und in den Dock- und Hafenanlagen sind
bereits schwere Schäden entstanden.

Im Raum von Moerdijk wurde unsere
Brückenkopfbesatzung auf das Nordufer
des Hollandsch Diep zurückgenommen.
Unter dem Eindruck ihrer schweren
Verluste haben die Nordamerikaner ihre
Angriffe südöstlich Stolberg nicht fortge-
setzt.

Die Schlacht an der lothringischen Grenze
hat an der Heftigkeit weiter zugenom-
men. Nordöstlich Pont a Mousson wurden
die angreifenden feindlichen Verbände bis
auf einen örtlichen Einbruch abgewiesen.
Östlich der Stadt stehen unsere Grenadiere
in besonders schweren Abwehrkämpfen.
Zwischen Delme und Chateau-Salins konn-
ten die Nordamerikaner unter Einsatz von
200 Panzern in eine Reihe von Ortschaften
eindringen, erlitten dabei aber hohe Ver-
luste.

Nach heftiger Feuernvorbereitung trat
der Feind auch nördlich von Metz zum
Angriff an und konnte im Raum von Die-
denhofen die Mosel überschreiten. Gren-
adiere entsetzten die vorübergehend einge-

schlossene Feste Königsmachern, drängten
die Nordamerikaner, teilweise in schweren
Ortskämpfen, zurück und machten bei Ge-
genangriffen Gefangene.

Die Beschussung von London durch V 1
und V 2 wird fortgesetzt.

Die Gefechtsstätigkeit in Italien lebte vor
allem im Küstenabschnitt der Adria auf.
Nach schwerstem feindlichem Artillerie-
feuer kam es zu heftigen Strassenkämpfen
in Forl.

Bei Kumanovo in Serbien scheiterten
wiederum starke bulgarische Angriffe. Un-
sere Grenadiere nahmen östlich und nord-
östlich Mitrovica wichtige Höhen.

Südlich und südöstlich Budapest scheiter-
ten zahlreiche Angriffe des Gegners vor
den deutschen und ungarischen Stellungen.

Unsere Gegenangriffe warfen südöstlich
Mezokövesd die feindlichen Angriffsspitzen
zurück und fügten ihnen erhebliche Ver-
luste zu. Östlich der Stadt verstärkte sich
der Druck des Feindes.

Bolschewistische Bataillone, die an der
slowakischen Grenze vorzudringen versuch-
ten, blieben in unserem Abwehrfeuer lie-
gen. Erneute sowjetische Bereitstellungen
wurden durch wirksames Artilleriefeuer
zerschlagen. An der übrigen Ostfront ver-
lief der Tag bei anhaltendem Regen ohne
grössere Kämpfe.

Anglo-amerikanische Fliegerverbände setz-
ten ihre Terrorangriffe auf Westdeutsch-
land und Nordwestfalen fort. Besonders
in Saarbrücken entstanden Gebäudeschä-
den. Trotz erschwerter Abwehrbedingungen
wurden 19 feindliche Flugzeuge abgeschos-
sen.

Nova ameriška ofenziva

Veletbitka na področju Metza — Na Madžarskem se boji
nadaljujejo

Berlin, 10. nov. Na bistvenejši izprememba
položaja na zapadnem bojišču je napad mo-
čnih ameriških sil med Pont a Moussonom in
Chateau-Salinsom. Napad se je pričel v sredo.
Začetni prodor, čigar cilj je jasen, se prvega
dne ni posrečil. Razumljivo je, da je treba
računati z nadaljnjim napadom, posebno ker
dovaja sovražnik na bojišče nove močne sile,
zlasti oklopniške. Ali je to samo razbremenje-
valni napad, ali pa kaj več, trenutno še ni
mogoče reči, na vsak način je področje pri
Metzu sedaj glavna točka sovražnikove aktiv-
nosti.

Na področju okrog Aachena pa so na delu
nemške sile. Sovražnik je moral na ozemlju
vzhodno od Stolberga zaradi odločnih nem-
skih protinapadov zopet opustiti ozemlje, ki
ga je tam zavojeval pred nekaj tedni ter je
pri tem utrpel težke izgube. Boj ob spodnji
Maasi so zavzeli značilni položaje vojne,
potem ko je 15 nemška armada s svojimi
spretnimi operacijami vedno znova prepre-
čila strateške probojne poizkuse Anglo-ka-
nadevc. Ze dolgo nameravani odmakalni pre-

mik na spodnjo Maaso je popolnoma uspel.
Medtem se nadaljuje junaški boj ostankov
nemške posade na severnem delu otoka Wal-
cherena in branilci otoka Schouvena so vrgli
Angleže zopet v morje. Junaški boj nemških
čet na otokih pred izlivom Schelde, je imel
za nemško vodstvo, kakor bo bodočnost vedno
jasneje pokazala, velik vojaški pomen ter se
často uvršča v junaško zbiranje nemških
onoris ob Rokavskem prelivu in Atlantiku.
Tud, sedaj še ni mogoče točno ugotoviti,
kakso se bodo stvari nadalje razvijale na
madžarskem bojišču. Gotovo je, da so Nemci
povsod zaustavili sovjetski čelni napad na
Budimpešto. Gotovo je tudi nadalje, da je
nemško-madžarska obrambna črta na pred-
mostju pri Dunaföldvaru ter ob železniški
progi Szolnok—Czeged povsod vztrajala. Na-
sprotno še ni popolnoma jasen položaj ob sred-
nji Tisi. Zelo važno je, da se vztrajale nem-
ske zaporne postojanke na prelazu Dukla,
tako, da sovražnik ni mogel izvesti namera-
vanega velikega premika v obliki klešč prot
Madžarski.

Arnhem, Aachen Anvers

Berlin, 10. nov. Arnhem—Aachen—Anvers,
čujejo angleškemu časopisu vedno znova snov
za kritične in zaskrbljene članke o vojskem
položaju na zapadu. Arnhem je postal simbol
za Britance. Bila je končna točka prodora,
od katerega so unal, da jim bo prinesel ko-
nec vojne. Konec vojne se pred prečkom
zme, to je bila njihova velika želja, to bi
bila njihova velika in prav poslednja prilika.
Arnhem pa je postal nasprotno pratek ve-
re krvavih in izob polnih bojev, ki so po-
vzročili angleškim četam in britanskim pomoč-
nim narodom velike izgube. Na to Angleži
niso računali.

Aachen so slavili v Londonu sicer kot vel-
iki triumf angleškoameriškega vojnega vodstva ter
naj bi postal izhodna točka velikopoteznih
operacij, ki so imele za cilj zasedbo vse Nem-
čije. In sedaj krvavo okrog Aachena cel
polki ter plačajo vsak meter zemlje z ogrom-
nimi žrtvami, ker je nemški odpor trši kot vsi
napadi vedno svežih sovražnih divizij.

Končno Anvers Britanci so storiли vse, da
bi se polastili te važne luke. Od nje je od-
visna resitev vedno težavnejšega oskrbovalnega
problema. Brez zadostne oskrbe ni to po naj-
krajši črti Angležom-američani sploh ne morejo
nadaljevati svojih operacij. Te oni predobro
vedo. Vsed tega so vrgli vse razpoložljive
sile v borbo za Anvers. Tam teče več britan-
ske krvi, kot jo lahko Anglija da. Toda sedaj
ne morejo več nazaj. Vsed tega gre več kot
80% divizij v smrt, vsled tega se potanjajo
žakovalni čolni pri Vacherenu v ognju nem-
ške obrambe.

Drag je ta namernav »zmagovalni« pohod
na Berlin. Postal pa bo še dražji in marska-
teri Britanci in Američani bo počal to gro
svojeega vojskega novejšva z življenjem.

Berlin, 10. nov. Novo veliko bitko na Lo-
trinskih komentira danes berlinsko časopisje
tako, da ameriški večnapad ni prišel nepriča-
kovano. »Volk'scher Beobachter« prav: »Z
ozirom na daljnosežne načrte, ki jih ima so-
vražnikovo vodstvo na srednjem in severnem
delu zapadnega bojišča, kaže, da so operacije
na južnem odseku manj pomembne. Nemski
vojaki se borijo zredno trdovratno, ker se
zavedajo, da je dospela vojna do točke, kjer
je za obojeto naroda ter da bi lahko imel vsak
globlji vdr na področje Nemčije najdaljno-
sežnejše posledice.

Do 80 odstotkov izgub

Stockholm, 9. nov. Britanska poročeval-
ska služba objavlja poročilo svojega po-
sobnega dopisnika, ki se na krovu ne-
ke izkrcavalne ladje udeležil operacij na
Walcherenu. Poročevalec pravi: »Poveljniki
neke skupine mi je povsem odkrito pri-
znal, da je izgubil večino svojih čet. Ne-
katere ladje so izgubile do 80 odstotkov

Narodna delovna organizacija na Madžarskem

Budimpešta, 9. nov. Vodja madžarskega
naroda Franc Szalasi je odredil ustanovitev
velike narodne delovne organizacije po zgle-
du nemške delovne fronte. Organizacija se bo
imenovala »poklicna organizacija delovnega na-
roda«. Zastopala bo vse moralne in materjal-
ne interese delovnih Madžarov.

Novi predsednik madžarskega parlamenta

Budimpešta, 9. nov. Generalni polkovnik
v p. Eugen Ratz, bivši honvedski minister
in namestnik ministrskega predsednika v
prvi Stojay-evi vladi, je bil imenovan za
predsednika madžarskega parlamenta.

Nova pooblastila slovaške vlade

Bratislava, 9. nov. Slovaški uradni list
objavlja ustavni zakon, ki pooblašča vlado,
da lahko v vojni dobi odreja nujne odredbe,
ki jih lahko sicer izdaja samo parlament.

Anglija in Finska

Amsterdam, 9. nov. V odgovoru na po-
sebno vprašanje je izjavil Eden v spodnji
zbornici da Anglija ni obnovila diplomati-
skih odnosov s Finsko, da pa je bil F. M.
Shepherd imenovan za angleškega zastop-
nika na Finskem. Na nadaljnje vprašanje
je odgovril, da se že razmišlja o vprašanju
dobav lesa iz Finske.

Dva finska ministra odstopila

Stockholm, 8. nov. Finski minister za so-
cijalno politiko Fagerholm in minister za de-
luo Vuori sta po vesti »Morgentindnena« z za-
nesljivega vira v torek odstopila. V Helsinkih
pričakujejo, da bo sprito tega finska vlada
popolnoma preosnovana.

Oba odstopvša ministra sta člana socialno-
demokratske stranke. Posledice te stvarne so
imeli v torek dolgo sejo, na katero so določili
poseben odbor za pogajanja o preosnovi vlade.
V novi vladi bodo po vesti helsinkskega
dopisnika »Svenska Dagbladet« le še nekateri
redki člani sedanje vlade, ker bo imela mnogo
nadka neje, znanaj.

Nove sovjetske zahteve na Finskem

Stockholm, 9. nov. »Aftonbladet« javlja, da
so se odnosi med finsko vlado in sovjetsko
nadzorno komisijo v Helsinkih še bolj poostri-
li. Šef sovjetske nadzorne komisije Zdanov
se je po razgovorih s sovjetsko vlado v
Moskvi vrnil v finsko glavno mesto. Govorijo,
da je bil izvršen nov atentat, tokrat na lita-
lišču v Helsinkih, kjer sta bila ustreljena dva
sovjetska častnika. Ta dožodek bo dovedel
verjetno do novih sovjetskih zahtev glede fins-
ke notranje politike, ki bi naj zagotovila »red
in mir«, ter odstranitev »narodnih elementov«.
Zdanov je mnenja, da je to možno le, če bo
dobla Finska vlada, ki bo imela odločno le-
vičarsko značaj.

Sovjetski častnik ustreljen v Helsinkih

Stockholm, 9. nov. Kakor javlja finski
dopisnik »Aftonbladet« iz Helsinkov, je
bil v nekem parku v bližini finskega
glavnega mesta ubit sovjetski mornariški
častnik. Zadelo ga je 5 malokalibrskih
streliv. Finske oblasti doslej niso imele
prilicnosti, da bi si ogledale truplo. Pre-
iskava še ni prav nič razjasnila položaja.
V finskih krogih upajo, da ne bo umor
»izzval nikakih prerisnih sovjetskih ukre-
pov«.

Po »Stockholms Tidningen« finski urad
ni krogli zelo obžaluje pomanjkanje sa-
modiscipline pri finskem narodu.

Finska vlada ne opušča nikakih prilic-
nosti, da se ne bi vedno znova priklanjala
pred Moskvo. Ako poziva finski narod
k samodisciplini, potem očitno pridopri-
ča tako disciplino, ki naj bi ga zapeljala,
da vtakne svojo glavo enostavno v so-
vjetsko zanko. Prav oni krogi, ki zahtevajo
danes od naroda samodisciplino, so imeli
dovolj prilike, da bi ostali disciplinirani,
namestu tega pa so ti politiki, ki so po-
zabili na svojo čast, pognali svoj narod
pod boljševiški nož, sedaj pa se še trudijo,
da bi si s hlapčevskimi deli pridobili mo-
skovsko naklonjenost.

Norvežani

beže pred boljševiki

Berlin, 9. nov. Evakuacija najsevernej-
šega mesta na svetu Hammerfesta, se bli-
ža koncu. Na nemško povelje, ki ga v
Hammerfestu vsi brezpogojno poslušajo, so
v toku ukrepi, ki naj prihranijo prebival-
stvu usodo mest, katera so boljševiki
priselenili. Pod vodstvom nemških edi-
nic se je izvršila evakuacija prebivalstva.
Vrhovni poveljnik je dal na razpolago do-
volj ladjstva za odvoz prebivalstva. Ja-
drnice in potniške ladje so odpeljale iz
mesta prebivalstvo in njegovo imovino.
Vrhovni poveljnik generalni polkovnik
Rendulic se je o izvedbi ukrepov osebno
prepričal. V pristanišču so danes še ne-
katere ladje in ljudje, ki pa se bodo kmalu
poslovili od tega zelenega otoka najse-
vernejše oaze sredi med večnimi ledeniki,
velikimi puščavami in tundrami daljnega
severa.

Norveški prijatelj Trockega na obisku v Moskvi

Oslo, 8. nov. Glede na obisk tako zvane-
ga zunanega ministra norveškega begu-
skega odbora Lieja v Moskvi opozarja
»Aftonposten«, da je Lie nekoč kot nor-
veški pravzgodni minister dovolil Trockemu,
da se je zatekel na Norveško. List pri-
pominja ironično, da se bo nudila Lieju v
Moskvi prilika seznaniti svoje gostitelje z
zanimivimi podrobnostmi o tem, kako je
spravil nekoč Trockega na Norveško in
mu dal na razpolago iz norveške državne
blagajne 200.000 kron, da bi pod zaščito
bivše norveške vlade pripravil atentat na
Stalina.

Bitka na lotrinski meji postaja silovitejša

Sovražnik napadel tudi severno od Metza — Ameriški napadi južnovzhodno od
Stolberga ustavljeni sprito težkih izgub — Pristaniško področje Anversa že
tedne pod težkim ognjem »V 1« in »V 2« — Številni sovjetski napadi južno in južno
— Sovražnikovi napadalni klini južnovz-

Führerjev glavni stan, 10. nov. DNB.
Vrhovno poveljstvo oboroženih sil ob-
javlja:

Z večtedenskimi junaškimi boji ob bre-
skenskem predmostju, na Zuid Beveland
in na otoku Walheren so zapirale naše če-
te sovražniku prost dostop v Anvers. Na
ta način je pridobilo nemško vodstvo čas,
da je izvedlo ukrepe, s katerimi je zmanj-
šalo pomen te luke. Ze več tednov je an-
versko pristaniško področje pod težkim
ognjem naših »V 1« in »V 2«. V mestu,
dokih in pristaniških napravah je nastala
že težka škoda.

Na področju Moerdijka smo umaknili
posadko našega predmostja na severni
breg Hollandsch Diepa.

Sprito težkih izgub niso nadaljevali
Američani napadov južnovzhodno od Stol-
berga.

Bitka ob lotrinski meji postaja vedno
bolj silovita. Severnovzhodno od Pont a
Mousson smo razen nekega krajevnega
vdora zavrnili napadajoče sovražnikove
oddelke. Vzhodno od mesta bjejo naši gre-
nadirji posebno težke obrambne boje. Med
delom in Chateau-Salinsom se je posre-
čilo Američanom z uporabo 200 oklopni-
kov vdreti v več krajev, pri tem pa so
imeli velike izgube.

Po siloviti topniški pripravi je pričel
sovražnik napadati tudi severno od Metza.
Uspeo mu je, da je na področju Thionvilla
prekorčal Moselo. Grenadirji so razbre-
menili prehodno obkoljeno trdnjavo Kö-

nigsmabern, potisnili Američane deloma v
težkih krajevinih bojih nazaj in privedli s
protinapadi ujetnike.

Obstreljevanje Londona z »V 1« in »V 2«
se nadaljuje.

Boji v Italiji so oživel predvsem v ja-
dranskem obalnem odseku. Po najtežji top-
niški pripravi je prišlo do silovitih topni-
ških bojev v Forliju.

Pri Kumanovu v Srbiji so se znova iz-
javili močni bolgarski napadi. Naši gre-
nadirji so zavzeli važne višine vzhodno in
severnovzhodno od Mitrovice.

Južno in južnovzhodno od Budimpešte
so se pred nemškimi in madžarskimi po-
stojankami izjavili številni nasprotnikovi
napadi.

S protinapadi smo vrgli južnovzhodno od
Mezokövesda sovražnikove napadalne kli-
ne nazaj in jim zadali velike izgube.
Vzhodno od mesta se je ojačil sovražnikov
pritisk.

Boljševiški bataljoni, ki so skušali pro-
dreti ob slovaški meji, so obtičali v na-
šem obrambnem ognju. Ponovna sovjetska
zbirališča smo razbili z uspešnim topni-
škim ognjem. Na ostalem vzhodnem boji-
šču je potekel dan ob trajnem dežju brez
večjih bojev.

Angloameriški letalski oddelki so še na-
prej napadali zapadno Nemčijo in severno
Vestfalijo. Zlasti v Saarbrücken so bila
poskodbavana poslopja. Kljub otežkočenim
obrambnim pogojem smo zbili 16 sovraž-
nikovih letal.

Nemški in inozemski listi o „V 2“

Berlin, 10. nov. Berlinski tisk objavlja
z velikim poudarkom večerjajše vojno po-
ročilo o obstreljevanju Londona z »V 2«.
Listi naglašajo soglasno, da o tehničnih
podrobnostih zaenkrat naravno ni mogoče
povedati nič natančnejšega. Navajajo zgolj
angleške ali nevtralne vesti o učinkih in
značaju novega orožja. V nasprotju z »V
1« »V 2« pred njegovo izredno močno de-
tonacijo ni mogoče slišati ali kako druga-
če opaziti. »Deutsche Allgemeine Zeitung«
pravi, da prejme nemško vodstvo točna
poročila o uspehih obstreljevanja z »V 2«
po vsaki njegovi uporabi.

Stockholm, 10. nov. Svojniji londonski
listi objavljajo obsežne opise novega nem-
škega orožja v obliki izvelikov iz poro-
čil, ki so bila objavljena na Švedskem
in v ostalih deželah. »Evening News« za-
ključuje svoje poročilo z besedami: »Ako
so inozemska poročila zanesljiva, potem
leže izstrelki hitreje kot pa se razširja
glas. Druge informacije o »V 2« pravijo,
da je to nekaka »ledena bomba« ali pa
bomba s »tajnimi žarki«. »Associated
Express« objavlja v vesti, ki je datirana
iz Londona, in kratkem odgovarjajočo ob-
javo nemškega vrhovnega poveljstva o
uporabi »V 2« ter opozarja, da imenuje

jo v neuradnih nevtralnih poročilih novo
orožje kot »leteči telefonski stebel«.

Stockholm, 10. nov. Potem ko je obja-
vilo nemško vrhovno poveljstvo 8. no-
vembra, da je pričelo obstreljevati vele-
področje Londona z »V 2«, je razširila tu-
di Agencija Reuter poročilo o »V 2«. Po
poročilu agencije Reuter je »V 2« velika
raketa, ki vsebuje približno eno tono raz-
streliva. Reuter je mnenja, da lahko dose-
žejo ti izstrelki daljavo 600 km.

Agencija Reuter primerja izstrelke z
dolgo raketo, ki ima rep kot navadne
bombe. Ta raketa je 16 m dolga ter sli-
či »letečemu telegrafskemu drogju, ki se
za njim vleče ognjen rep«. Izstrelke je
hitrejši kot odmev, tako da pada na cilj,
preden ljudje lahko slišijo, da se bliža.

Berlin, 10. nov. Tudi današnje berlinsko
časopisje poroča o »V 2«. Vsi listi navajajo
poročila agencije Reuter, da je »V 2« velika
raketa z približno eno tono razstreliva ter da
jo lahko izstreljujejo na razdaljo 600 kilo-
metrov.

Amsterdam, 10. nov. Kakor javlja agencija
Reuter, so padle v četrtek zvečer ponovno
leteče bombe nad južno Anglijo v Londonu
so bili alarmirani. Nastale so izgube in škoda.

Sovjetske spletke v Iranu

Stockholm 7. nov. Agencija Tass prina-
ša še vedno mnogo poročil o dogodkih v
Iranu. Saidovi vladi očita vedno znova, da
cenzurira govore zavezniških državnikov,
da olapravlja prepovedi protisovjetskih li-
stov in da je profašistično usmerjena. Said
sam je po teh vesteh baje naročil ljudem
iz svoje okolice, naj pišejo članke proti
Sovjetski »vezi. List »Osvobodilne fronte«,
pokreta, ki ga je ustvarila Moskva proti
vladi, zahteva, naj Said in njegova reak-
cijska okolica prenehajo delo, ker pre-
stavljajo nevarnost za Iran in poganjajo
deželo v katastrofo.

Zeneva, 8. nov. O krizi med Sovjetsko
zvezo in Iranom objavlja »Associated
Press« značilen komentar, v katerem iz-
raža »ameriško presenečenje« sprito mo-
čnega pritiska Sovjetske zveze na iransko
vlado. Komentar pravi nadalje, da so ru-
ski interesi v Iranu sližni »pozornosti«, ki
jo kaže Moskva za Turčijo. Postali bodo
vedno močnejši činitelji v ruski diploma-
ciji.

Bern, 8. nov. Kakor javlja »United Press«
iz Moskve, pravijo sovjetska poročila iz Te-
herana, da napetost v Iranu vsako uro bolj
narašča. Sprito Saidovega protivljenja, da bi
dovolil sovjetski vladi petrolejske koncesije,
je prišlo že do velikih nemrov. V Teheranu,
Makuju in Kazvinu so bila večja zborovanja
in demonstracije. Pehota, oklopnik in motor-
na kolosa patrolirajo po ulicah glavnega me-
sta. Poslopje delavskih združenj varuje konje-
niški polk. Dva delavska voditelja so areti-
rali, list »Ferman« na prepovedati.

Stockholm, 9. nov. Kako nepokrito že na-
stojajo boljševki prot, teheranski vladi, kaže
neko poročilo moskovske službe, ki je zelo
ogorčeno nad ukrepi iranske vlade, ki si jih
je drznila odrediti v svoji lastni, dežel za
ohranitev reda in mira. Gre za to, da so
iranske čete in policija zasedle urade različnih
povzročevalcev nemira in da so zaprli neka-
tere boljševike prste, da bi preprečili nove
nemre in množične demonstracije.

Stockholm, 9. nov. Napetost med Sovjetsko
zvezo in Iranom narašča. »Goeteborgs Mor-
genposten« javlja iz Moskve, da so po ne-
kem poročilu z Irana v sredo zvečer zaprli
številne voditelje delavskih združenj. Čete
vojake in policije so zasedle glavno zgradbo
raskih delavskih združenj, da bi preprečile
prorusko manifestacijo ob obletnici ruske ok-
tobrske revolucije.

Stockholm, 9. nov. Kakor javlja agencija
Reuter iz Teherana, je hotela privedti levi-
čarski radikalna iranska stranka Todek v to-
rek v prosavo obletnice oktobrske revolucije
množične demonstracije, vojaški guverner pa
je dal zapreči več vodilnih članov stranke in
je do nadaljnjega prepovedal strankin list
»Rahbe«. Zato demonstraciji ni bilo, sovjetsko
poslanstvo pa je prekalico običajni sprejem.
V Moskvi so nezadovoljni s tem dogodki,
kar je razvidno že iz tega, da so odpovedali
ta običajni sprejem, Moskovska poročevalska

Flakkanoniere bei jedem Wetter am Geschütz

Tag und Nacht stehen auch im Norden
der Ostfront die Geschütze feuerbereit.
Zeitplanen schützen vor den jetzt öfter
auftretenden Regenschauern

(Foto Kamm — Atlantic)

Protiletalski topničarji v stalni pripravljenosti

Dan in noč so protiletalski topovi priprav-
ljeni tudi na severu vzhodne fronte — Top-
ničarji se varujejo pred jenskimimi nalivi
s šotorskim platom

Zatemnitev od 17.10 do 6.20

Vzgoja v sovjetski šoli

Zanimivo predavanje sovjetskega vseučiliškega profesorja
Grotova za ljubljanske šolnike

Ljubljana, 10. novembra. Danes dopoldne je bivši sovjetski vseučiliški profesor Sergej Grotov v nabito polni dvorani kina »Sloga« predaval ljubljanskim profesorjem in učiteljem o šolah, pouku in vzgojnih metodah v Sovjetski zvezi. Pred pričetkom predavanja je bil predvajan film o izkopu jendoljskih žrtev, nato film, ki prikazuje izkope žrtev v Katinu in v Vinici ter film z naslovom »Rdeča meglja«, ki na osnovi tehnikov ter dokumentarnih filmov prikazuje dogodke, ki so se vrstili v Latviji v enem letu (od poletja 1940 do poletja 1941), ko je bila država pod boljševiško oblastjo.

Ta film je zanimiv zaradi tega, ker jasno prikazuje komunistične metode. Dne 2. oktobra 1939 je morala Latvija sprejeti sovjetski ultimatum. Sovjetska zveza je tedaj svačeno objavila, da ne bo kršila latvijske suverenosti. Pilihi osem mesecev nato, 17. junija 1940, vidimo kolone sovjetskih tankov na pohodu v Latvijo. Po glavnih ulicah Rige koraka sovjetska pehota in se valji sovjetsko topništvo. V Rigo pride Višinski — prva posledica tega obiska je sestava nove vlade, komunistične seveda. Posebna delegacija se napoti v Moskvo in »zaprosi« za priključitev Latvije k Sovjetski zvezi. Po vsej Latviji se vrše nato slavnostna zahvalna zborovanja, kjer ljudstvo prisiljeno koraka v deseterostopih, noseč velike transparente z napismi in slikami. V posebnih delavnicah delajo sovjetske zastave; časopis, film, radio, gledališče — vse služi le boljševiški agitaciji. Zasebna lastnina je ukinjena, kmetom jemljejo zemljo in jo spreminjajo v kolhoze. Zaporji so prepolni, tisoči so odgnani v Sibirijo. Film prikazuje celice v zaporjih, kjer so bili pobiti številni latvijski. Na dvoristi jejetniško izkopavajo po odtodu boljševikov pobite jetnike. Film prikazuje tudi prihod nemških čet 1. 1941. Prebivalstvo meče cvetje na tanke, organizirajo se protosovjetski zbori, ki korakajo v borbo proti boljševizmu.

Po predvajanju filmov je pozdravil g. predavatelja g. Tine Duh, nakar je izpregovoril g. prof. Grotov, ki je govoril v nemščini. Po kratkem uvodu je g. predavatelj prešel takoj na glavno temo svojega predavanja, na stanje šolstva v Sovjetski zvezi, in podajamo v naslednjem nekaj glavnih misli njegovih izjavjanj.

Rusko šolstvo je bilo takoj po boljševiški revoluciji predmet neštetihih eksperimentov. Najprej je bil odpravljen verski pouk, nato se je pričela vrsta nadaljnjih sovjestnih poskusov. Uvajali so v šole obrtni pouk. V nekaterih šolah so se učili vsi učenci samo kleparstva, drugod zopet le mizarske obrti itd. Nato so prešli na drugo metodo in so v šolah predvsem telovadili, peli in plesali, češ da se tako telo in duh najbolje razvijata. Ta način »pouka« je nato zamenjala tako zvana kompleksna metoda. Po tej metodi ni bilo v šoli posebnih predmetov, marveč so se učili istočasno vsega. Ko je bil uveden režim NEP-a, so vodili učence v tovarne ali po poljih, da so si ogledovali delo. Končno so vendar spoznali, da tudi tako ne bo šlo dalje. Zato so vzeli stare carske knjige, jih malo spremenili in s temi začeli končno res učiti.

Vendar se v sovjetskih šolah ne uči tako, kakor je to običaj drugod. Pri zgodovinskem pouku je glavni nauk predvsem ta, da zasledujemo skozi vsi zgodovinski razredno borbo. Od vse zgodovine starih

Rimljanov je znano učencem le ime revolucionarja Spartaka, dočim je na primer Cezarjevo ime sovjetskim učencem popolnoma neznano. Poleg tega vedo le to, da so živeli v starem Rimu kapitalisti, ki so izžemali reveže. Od nemške zgodovine je učencem znan le srednjeveški prekrševalec Tomaž Münster. Svojevrsna je tudi razlaga križarskih vojn. V sovjetskih šolah se namreč uči, da je bila tedaj v Evropi množica brezposelnih. Da bi brezposelnost odpravili in brezdelneže zaposlili, so si papeži izmislili križarske pohode. Sicer pa se v zgodovini uče predvsem komunističnega manifesta in Marxovih nauk.

Pri zemljepisju se uče, da se le v Sovjetski zvezi dobro živi. Povsod drugod da so neprestani izgredi in stavke. Kakšno je kulturno stanje v drugih državah, ni važno, kajti če bi ga učenci poznali, bi z njim mogli primerjati stanje v domači deželi, kar sovjetskim oblastnikom ne bi bilo po godu.

Literatura je potvorenja. O 1. delu Dostojevskega so »Bratje Karamazovi« prepovedani in tudi o drugih delih ni treba učencu preveč vedeti. Tudi Tolstojeva in Puškinova dela so znana le deloma, dočim je Turgenjev skoraj popolnoma črtan s programa. V sovjetski šoli je važno le to, da vzgoji človeka, ki bo sovražnik vere in poslušalen delavec ter brezobziren v izvrševanju zahtevanih nalog.

Kar se tiče pouka samega, je g. predavatelj osvetlil nekatere njegove značilne strani. Zgodilo se je, da je v šoli učitelj dokazoval, da ni Boga, na podlagi dejstva, da je dvakrat dve štiri, kajti če bi bil Bog, je dejal ta učitelj bi lahko naredil, da bi bilo dvakrat dve tri. Učiteljski stan je precej slabo plačan in je zato nekaj izhod v sili se za one, ki niso nekjer drugje mogli dobiti primerne zaposlitve. Značilno je, da židje niso učitelji, ker dobivajo ti preveliko plačo. Zato pa najdemo židje na mestih prosvetnih komisarijev in univerzitetnih profesorjev. Sploh skrbijo židje dobro za izobrazbo svojih otrok, kajti po navadi je tako, da en član židovske rodbine komisar in ta potem krije vse druge člane rodbine, ki imajo tako več svobode kot drugi. Tako si lahko židje privoščijo stare grofice in knezjine, ki jih še vedno najdemo v Sovjetski zvezi, da za kosček kruha za kosilo ali za večerjo govorijo z njih otroki v tem ali onem tujem jeziku. Tako si pridobe židje že v otroških letih večjo izobrazbo od drugih in tako pride do svojevrstnega paradoksa, da čisto židje bolje govorijo in pišejo ruski kot sicer Rusi sami. Ta posebna izobrazba omogoča židom boljše uspehe na visokih šolah in boljše kariero. Tako najdemo tudi v sovjetski diplomaciji predvsem židje.

Vendar ruski narod ne prenaša mirno boljševizma. V inozemstvu se je stvorila močna ruska armada pod vodstvom generala Vlasova in mnogih drugih generalov. Ta armada se sedaj skupno z nemško pripravila na veliko ofenzivo. »Prišli bomo v Rusijo in ustvarili bomo tam novo šole, iz katerih bodo izšli ljudje, ki ne bodo samo resnično izobraženi, temveč bodo svojo razbito domovino nanovo dogradili in prinesli svojemu narodu resnično svobodo«, je zaključil g. predavatelj svoja izjavjanja, ki so jih poslušalci ob koncu nagradili z močnim aplavzom.

Moskovski načrti o nadvladi na Balkanu

Tito pozvan v Moskvo — Višinski v Bukarešti

Stockholm, 9. nov. V Londonu je povzročilo poročilo o Titovem prihodu v Moskvo precejšnje presenečenje. Kratko pred Churchillovim in Edenovim obiskom v Moskvi je bil Tito v sovjetskem glavnem mestu, kjer je imel več razgovorov z Molotovom in tudi s Stalinom. V londonskih političnih krogih so prepričani, da so v Moskvi smatrali ta razgovor s Titom za potreben, da bi bili v težavnem južno-vzhodnoevropskem vprašanju natančno po učeni o stališču njihovega prvega zastopnika na Balkanu in da bi mu dali nove ukaze. Res je tudi, da so o priliki Churchillovega obiska v Moskvi obširno razpravljali o zamotanih balkanskih problemih.

V Angliji poudarjajo, da so naleteli Titovi boljševiški načrti na Balkanu v mnogih krogih na silen odpor, predvsem med Srbi, ki se bojijo, da bi dokoučno izgubili svoj prejšnji položaj, če bi se posrečilo Titu ustanoviti tako zvano »jugoslovansko bolgarsko-makedonsko federacijo«. Če bi se posrečilo Titu ob sovjetski podpori uresničiti svoje načrte, bi bili Srbi »stisnjeni med Titove Hrvate na eni in Bolgare na drugi strani«. Na drugi strani se v Angliji predvsem zavedajo, da so v Moskvi trdno odločeni uresničiti na področju južnovzhodne Evrope »red«, ki bo ustrezal predvsem koristim sovjetske politike. Tudi ustanovitve tako zvane federacije držav južnovzhodne Evrope, v kateri bi bili seveda komunisti najodločilnejša in najmočnejša stranka, je v interesu moskovske politike.

Iz Bukarešte javljajo, da je prisel tja, kaj v sredo namestnik sovjetskega zunanjega komisarja Višinski, ki bo po nekem poluradnem moskovskem poročilu skrbel za to, da bodo »Rumuni čim hitreje in čim točneje izvedli pogoje premirja«. Višinski nastopa v Evropi vedno tam, kjer se nudi sovjetski politiki posebne prilike. Spomniti je treba samo na njegovo delovanje v Italiji.

Edenova izmotavanja glede Grčije

Stockholm, 9. nov. V angleški spodnji zbornici je podal zunanji minister Eden poročilo o svojem potovanju v Grčijo. Izrazil je to priliko, da bi zakril nizkoto anglosko izdajstvo nad grškim narodom in odvrnil krivdo Anglije. V ta namen je razlagal poslanca grozne pravljice o razmerah v Grčiji, ki so jih baje zakriville nemške čete.

Kar pa je Eden zamočal angleški spodnji zbornici, je to, da je Anglija sabsotrala preskrbo grškega prebivalstva, za katero se nemške zasedbene oblasti vedno zanimale, ko je potapljala ali lovila preskrbovalne ladje. Če bi šlo po angleških željah, bi bil grški narod z lakoto zdeset-

kan. Zamočal je tudi, da so britanski teroristični letalci terorizirali grško obalno plovbo in da so postali številni grški prebivalci ob obali žrtve zahrbtnih napadov teh letalskih gangsterjev. Grški narod je imel dovolj prilike videti pravi obraz Britancev. Če obljublja sedaj grškemu narodu zopet pomoč, potem ta hinavec dobro ve, da Anglija ne bo imela nobene prilike izpolniti te obljube, ker je izročil Churchill Grčijo kakor vse ostale balkanske države boljševizmu, ki bo odločil o bodočnosti grškega naroda po zgledu v Bolgariji in Rumuniji.

Vprašanje Dardanel

Stockholm, 10. nov. Newyorški dopisnik lista »Svenska Dagbladet« razpravlja v daljšem poročilu v zvezi z odnosi med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo, o turškem vprašanju. Washington se predvsem zanima za vprašanje Dardanel. Morske ožine bodo verjetno postavili pod mednarodno nadzorstvo. Sovjetska zveza bo na vsak način zahtevala prosto pot skozi nje.

Barcelona, 10. nov. Severno od sinajske meje je na palestinskem ozemlju iztril vlak, ki vozi iz Haife v Kairo. Pri tem so bile 4 osebe ubite ter 40 ranjenih.

Porazi odmetnikov na Hrvaškem

Hrvaške čete povsod zmagovite — Hude izgube upornikov v Hercegovini

Zagreb, 9. novembra. Akcije proti tolovajem se v Gorskem Kotaru nadaljujejo po načrtu. Sovražnik je bil na več krajih poražen in je bilo nekaj odmetnikov ujetih. Na področju Koprivnice so bili odmetniki razbiti in razpršeni, preostali pa so pobegnili v južno-vzhodni smeri ter so s seboj odpeljali svoje mrtvece in ranjence. Tudi pri Topolju so bili tolovaji pobiti. Pri Djurgjevcu znašajo izgube tolovajev 126 padlih, 72 ujetih, zaplenjene pa so bile 3 strojnice, 60 pušk in 1 minomet. Na področju Sunja-Kostajnice je sovražnik deloma odbit, deloma razpršen. Zveza po cesti med Sunjo in Kostajnico je sedaj vzpostavljena in zavarovana. Hrvaške bojne skupine, ki so se borile na planini Majevici, so odmetnike porazile in z nastopkom zavzele Majevico. Tudi na področju Livna (Bosna) so bile boje. Tudi tu so bili odmetniki na več mestih razbiti, zlasti v občini Gornje polje, kjer so na begu pustili 2 strojnici, 1 minomet, 17 konj in večje količino hrane. Blizu Mostarja je prišlo v vasi Ortišje do borbe med hrvaško vojsko in skupino odmetnikov. Spopad je trajal dve uri in je v borbi padlo 33 odmetnikov, dočim hr-

Odlikovanje gđ. Anice Tomažinove

Ljubljana, 10. novembra. V delovni sobi predsednika pokrajinske uprave gospoda divizijskega generala Rupnika je bila danes skromna ali lepa svečanost. Povabljeni so bili k njej gđ. Danica Tomažinova, ki je dne 31. oktobra, tvegajoč svoje lastno življenje, rešila petletno Franco Mašič iz mrzlih valov narasle Ljubljane.

Gospod prezident je sprejel mlado junakinjo v prisotnosti članov svojega kabineta, ji v toplih besedah čestital k pogumnemu dejanju in jo pozval, naj ostane tudi v bodoče vzor junaski in požrtvovalne slovenske žene. Kot spomin na oni usodni dan, ji je izročil pohvalno pismo, katerega je bila priložena priznalna nagrada 1000 lir.

Gđ. Danica se je ginjena zahvalila prezidentu za izkazano pozornost in se pri srčno poslovila od vseh prisotnih.

Opozorilo

Organizacijski štab slo. domobrancev obvešča javnost o naslednjem: »Ze skoro dva meseca se giblje med dolensko železnico in nemško mejo, od Police do Čateja skupina kakih 15 ilegalcev dezertirjev in domobrancev dezertirjev. Ta tolpa dela v imenu domobrancev ali ilegalce preiskave ali revizije ter se od tega živi. Težje bandi, ki je največkrat planja, je poleg tatvine živine pripisovati tudi vdor v grad umetnika Vesela, kjer so pobrali mnogo obleke in denarja. Dokazano pa je, da je ta skupina umorila v Radohovi vasi iz roparskih namenov policijskega stražnika Kramarja Jožeta, ki je imel pri sebi 7000 lir.«

Vse v poštev prihajajoče prebivalstvo se vabi, da policijskim organom in edincam slovenskega domobranstva pomaga, da bi ta tolpa dezertirjev prišla v roke oblasti.

Uprava policije.

Nova policijska ura od 9. zvečer do 4.30 zjutraj

Roosevelt včel boljševikom

Stockholm, 10. nov. Ameriški poročevalci: agenciji »Associated Press« in »United Press« javljata iz Moskve, da so tamkaj z vidnim zadovoljstvom sprejeli ponovno izvolitev Roosevelta. »United Press« pripominja k temu, da uživa Roosevelt pri boljševiki največje zaupanje ter da pripisujejo tudi njemu zasluge, da je nekdo dosegel ponovno vzpostavitev diplomatskih odnosov med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo. Najbolje sodelovanje z boljševiki smatrajo za »temeljni kamen« Rooseveltove zunanje politike.

Na to boljševiško pohvalo bo Roosevelt posebno ponosen. Na vsak način dokazuje moskovsko zadovoljstvo glede ponovne izvolitve Roosevelta, da smatrajo v Krenlju Roosevelta za svojega človeka in pričakujejo od njega, da bo tud: nadalje tak zvesto in vneto zagovarjal moskovsko stvar. Roosevelt ima najjačjo pomoč boljševikov. Vseled tega zaupanja pa bo moral tudi nadalje izpolnjevati: vse sovjetske zahteve ter storiti pri prodaji Evrope boljševizmu se nadaljnje usluge. Sedaj je razumljivo, da je objavil uradni sovjetski list »Izvestija« še v poslednjem trenutku pred volilnim bojem v Zedinjenih državah članek, ki se je močno zavzemal za Roosevelta.

Amsterdam, 10. nov. Kakor javlja agencija Reuter, je dobil Roosevelt 24.249.100 glasov, Dewey pa 21.195.300 glasov.

Zakaj je Dewey propadel

Amsterdam, 10. nov. Kakor javljajo iz New Yorka je izjavil Dewey, v sredo zvečer novinarjem, da je doživel svoj poraz pri predsedniških volitvah le zaradi: vojske. Prepričan je, da se je v volilnem boju iznebil najslabših elementov republikanske stranke.

Proglas

švicarskih komunistov

Bern, 8. nov. Švicarska poročevalska agencija javlja iz Curiha: Društvo za gojitev in pospeševanje normalnih odnosov med Svico in Sovjetsko zvezo je izdalo proglas švicarskemu narodu, v katerem zavzema svoje stališče o odklonitvi obnove diplomatskih odnosov s Sovjetsko zvezo.

Po tem proglasu se mora švicarski narod »resno potruditi, da bo takoj spremeni smer zunanje politike, katere so se držali njegovi dosedanjim odgovorni politiki«, pri čemer bodo »nujno osebne izpremembe onih ljudi, ki so težko obremenjeni sprito svojega obnašanja napram Sovjetski zvezi«. Poziv pravi, da je društvo bolj kot kdaj prej odločeno, da s prosvetljevanjem švicarskega naroda pomaga ustvariti pogoje za prijateljski sporazum med Sovjetsko zvezo in Svico.

Zatamniten čas

za teden, ki se začne 12. XI. 1944 in teče do vstetega 18. XI. 1944, od 17. do 6.40.

Državni upravitelj Umberto kot politik

Senzacionalni intervju — Protestna akcija levičarskih strank

Berlin, 10. nov. Po odstopu Viktorja Emanuela in imenovanju bivšega prestolonaslednika Umberta se je Savojska hiša umaknila v ozadje ter prepustila monarhijske posle prijateljsko razpoloženemu italijanskemu generalnemu štabu ter monarhistični, desničarski stranki. Na pritisk levičarskih strank pa je bil Bonomi pred nekaj dnevi prisiljen razpušiti glavni stan. Raloveden ameriški dopisnik pa se je zanimal za reakcijo, ki jo je povzročil ta ukrep v bivši kraljevski rodbini. Katkolomalo je intervjuval državnega upravitelja Umberta, ki Američani ni odsvolil, kot bi bilo pričakovati, marveč mu je razložil svoje mnenje o monarhičnem vprašanju v Italiji.

Po mnenju bivšega prestolonaslednika Umberta mora rešiti vprašanje o bodoči ustavi predvsem vprašanje monarhije ali republike, ljudstvo s splošnim glasovanjem, ne pa parlament. To stališče Umberta je vzbudilo v italijanski javnosti veliko zanimanje ter je močno odjeknilo v vsem časopisju.

Vse levičarsko časopisje v zasedeni Italiji napada danes Umbertovo stališče. Beneditto Croce izjavlja v listu »Risorgimento« liberalce, da vprašanje monarhije ali republike danes nikakor ni akutno ter da je treba prepustiti odločitev o temu bodoči ustavi. V glasilu marksistične socialdemokratske stranke »Avanti« izjavlja njen voditelj Nenni, da je monarhija že mrtva, da je njena usoda nerazdružno zvezana z Mussolinijem in fašistično stranko ter da nosi monarhija popolno odgovornost za katastrofo, v kateri se je znašla sedanja Italija. Boljševiški list »Unita« poudarja, da moskovski odposlanci na Apeninskem polotoku nikdar niso dvomili o tem, da bo monarhija odpravljena ter uveljena republiška državna oblika.

Državni upravitelj Umberto gotovo ni niti sanjal, da bo imela njegova izjava takšen odmev. Značilno pa je to za protimonarhistično gibanje v zasedeni Italiji, ter za neprijateljstvo Savojske hiše, ki vlada v širokih ljudskih plasteh. Bonomi-

jevi vladi pa je bil ta intervju izredno ne-ljub, predvsem ker ima sedaj polna roke dela, da reši pred bližajočo se zimo naj-nujnejše probleme za oskrbo brezdomcev ter brezposelnih. Ze včeraj je bilo objavljeno, da se je Bonomi zavzel v Braziliji, da bi se tam naselilo večje število »italijancov«. Danes javlja telegrafska »agencija« »Universale«, da je poslal Bonomi abesinskemu negušu Halle Salasiju poslanico, v kateri izraža upanje, da bodo italijanski delavci v Abesiniji v bodoče gostoljubno sprejeti ter da bodo našli v Abesiniji delovne možnosti. Očitno manjka italijanskemu ministrskemu predsedniku vsak čut za narodno čast. Globlje narodno ponižanje ne more več pasti.

Pri tem postaja socialna in gospodarska beda vsak dan večja. Angleški tehnik »Tribune« pravi, da od danes Angležaricani »niso skoro ničesar storili, da bi omilili gospodarsko bedo Italije. Brez te pomoči bo »doživela Italija grozovito zimsko«. Lakota in obup ženeta italijanskega človeka v zločin. Tako se dan-za dnem masuje izdajstvo Savojske hiše na italijanskem narodu. Stara grško-rimska resnica pravi: Kar so knezi grešili, za to se mora pokoriti narod.

Brezposelnost v južni Italiji

Zeneva, 10. nov. Razmere v zasedeni de-lji Italije so »mnogo bolj težavne, kot si to ljudje predstavljajo«, piše angleški tednik »Tribune«. S pravico govorijo danes tako zaničevalno o takratni Churchillovi zjavi. Ta zjava je vsebovala znane puhle fraze in dnih obetov ni nihče zpolnil. Do današnjega dne niso storili Angležaricani skoraj ničesar, da bi omilili gospodarsko bedo Italijanov. Brez te pomoči bo bodo doživeli Italijani katastrofalno zimo. V večemestih predvsem v Rmu, je beda največja, ker nimajo skoraj nobene hrane. Vseled lakote in obupa se udajajo ljudje zločinstvu. Večna Italijanov je brez dela, samo v Rimu imajo nad 200.000 registriran h brezposelnih juđ. Število neredno zaposlenih in neregistriran h brezposelnih delavcev pa je naravnost ogromno.

Gospodarstvo

Amerika hoče obvladati tudi svetovni zračni promet

Na mednarodni konferenci za zračni promet v Chicagu je delegacija Zedinjenih držav-prenesetila vse udeležence konferencie s programom, ki ne dopušča nobenega dvoma več o tem, da hoče Amerika obvladati ves mednarodni zračni promet. Zedinjene države ne pripravljajo samo načrtov, temveč tudi letala, ki naj bi dvignila Zedinjene države na mesto prve vojaške in civilne zračne sile na svetu. Načrt, ki je bil predložen na konferenci, ima očiščeni značaj, saj ga je izdelal severno ameriški urad za civilno letalstvo.

V severnoamerškem načrtu so med drugim predvidene naslednje letalske zveze, ki naj bi jih vzdrževale ameriške letalske družbe: 1) Od Newyoraka preko Botwooda v Kanadi (Labrador) do Irške, odtod do Londona in preko Berlina, Prage, Dunaja do Carigrada in Kaira; 2) Od Newyoraka preko Nove Fundlandije ali Labradorja do Irške, odtod v Pariz in preko Svce v Rim, Atene, Karo, iz Kaira do Basre v Perzskem zalivu in končno preko Karachija (v zapadni Indiji) do Kalkute; 3) Od Newyoraka preko Nove Fundlandije ali Labradorja in Islanda v Oslo, Stockholm, in Helsnki, odtod v Leningrad in Moskvo ter dalje v Teheran (Perzja) do Basre; 4) Iz Newyoraka preko Bermudov in Azorov v Lizbono in odtod v Madrid, Mar-seille in Rim. Od Lizbone, bi se odecplj stanska zveza v Alžir, Tunis, Tripolis in Kairo ter druga stanska zveza proti Londonu (Po tem načrtu bi postala Lizbona eno največ-nejših oporišč za ameriški civilni zračni promet); 5) Od Newyoraka proti Južni Ameriki preko otoka Trinidad, v Par-mariba (Nizo-zemska Gvajana) ter Belemo do Natala v Braziliji ter odtod preko južnega Atlantika v Dakar na zapadni obali Afrike; od Dakarja bi šle dve progi: ena proti severu v Casablanca in preko Tangerja ter Madrida v Pariz, druga pa proti jugu do Monrovia v Libe-riji in preko Akre na Zlati obali, Brazzavilea v Francoski ekvatorialni Afriki do Johannes-burga in Captowna.

Poseben seznam obsega zračne zveze, ki so namenjene zgolj prometu med Severno in Južno Ameriko in segajo v vse južno-ameriške države. Tretji seznam pa obsega zveze na Pacifiku z izhodiščem na kalifornijski obali. Te zveze bi šle do Kijatske, Indije, Avstralije in Nove Zelandije.

Severnoameriški načrt so na konferenci v Chicagu najprej sprejeli brez komen-tarja. Navzile grožnjami Roosevelta, da mora konferenca v Chicagu v vsakem primeru prinesiti sporazum, češ da je treba preprečiti trejo svetovno vojno, se kaže v britsko-kanadski delegaciji viden odpor, ki daje slutiti, da je polizkus doseči sporazum vsaj v pogledu civilnega letalstva, obsojen na neuspeh, ne glede na to, da je Sovjetska zveza na veliko presenečenje Washingtona odpovedala sodelovanje na tej konferenci.

Gospodarske vesti

== Brezposelnost v Južni Italiji. V Južni Italiji vlada vedno bolj občutna brezposelnost. V neapeljski pokrajini je bilo v marcu lanskega leta zaposlenih 41.000 kovinskih delavcev, danes pa je zaposle-nih samo še 8000. Število zaposlenih tekstilnih delavcev je v istem času nazadova-lo od 9000 na 1200, število delavcev v kemični industriji pa od 8000 na 1225. Vsega je danes v neapeljski pokrajini zaposlenih v industriji in prevozništvu le še 45.000 delavcev, nasproti 210.000 delavcem v marcu lanskega leta.

== Nov ravnatelj madžarske Narodne banke. S 1. novembrom je bil skupaj z vrsto višjih uradnikov upokojen generalni ravnatelj madžarske Narodne banke Be-latiny. Za novega generalnega direktorja je bil imenovan Ladislav Ivankovich. == Katastrofalna žitna letina v Avstraliji. Zaradi dolgotrajne suše kaže letošnja žitna letina v Avstraliji naravnost katastrofalno. Letina pšenice bo dosegla komaj eno tretjino normalne letine, letina krmil pa bo znašala komaj eno osmino normalne letine. Ker je Avstralija prej zalagala s pšenico druge države, zlasti pa Veliko Britanijo, bo katastrofa prizadela poleg Avstralije tudi države, ki so redno uvažale avstralsko pšeni-co.

Kronika

* Omejitve inozemskega studija na nemških visokih šolah. Ukrepi, ki so bili izdani v okviru totalne vojne, zahtevajo tudi začasne omejitve pri studiju inozemcev v Nemčiji. V zimskem semestru 1944/45 bodo smeli nadaljevati študij na nemških univerzah samo pripadniki nevtralnih držav, pa tudi med temi le tisti, ki bodo dovršili svoje študije do 1. maja 1945. Preko tega termina študirajočim inozemcem ne bo dovoljen na nemških univerzah noben vpis več.

* Socialni napredek Češke in Moravske. Češki tisk poudarja važna izboljšanja v socialnem zavarovanju na Češkem in Moravskem, ki jih je prinesla od 1. novembra veljavna uredba o izgradnji bratovskih skladov. List čeških delavskih združenj »Narodni Prace« poudarja v svojem komentarju stalni socialni napredek Češke in Moravske od vključitve teh dveh dežel v Reich. Zlasti v zadnjem času so bili rudarji deležni velikih prednosti.

* Finski grozi brezposelnost. Finski ministri predsednik Kasteel je poudaril v nedeljo v nekem govoru, da bo postal položaj na delovnem trgu v kratkem težak. Nastopila bo splošna brezposelnost.

* Kazenska akcija proti menihom rilskega samostana. Poročajo, da so novi oblastniki v Bolgariji podvzeli proti vodstvu samostana Rile, kjer počivajo telesni ostanke pokojnega kralja Borisa III., kazensko akcijo. Oboroženi oddelki so vdrl v samostan ter odvedli dva arhimandrita in tri menihe.

* Teroristični napad na Parmo. Dne 6. novembra so angloameriški bombniki napadli mesto Parma. Razrušene so bile številne stanovanjske hiše in znamenite zgradbe in umetnine. Tako je bilo popolnoma uničeno gledališče »Municipale«, ki velja za eno najstarejših gledališč na svetu, ter biblioteka, ki je hranila slavna stara dela, med ostalim nek zelo star korral, rokopise »Božanske komedije« ter spise Martina Luthra. Tudi palača cesarice Marie Luize s svojimi znamenitimi freskami od Correggia je prav tako kup razvalin. Razen teh nenadomestljivih umetnin so popolnoma izravnali z zemljo tudi nekatere cerkve in druge zgodovinske zgradbe, ki so slovele daleč okrog.

Iz Ljubljane

u Smrtna kosa. Po daljši bolezni je doživela blaga gospodinja Poljak Leopoldina. Zapuška užaloščenega soka, mamo, sestre in brate. Pogreb bo v soboto 11. t. m. ob 15. uri z Zal. kapele sv. Petra, k Sv. Križu. — Med nebeške krilate je odšel po kratki bolezni sinček edince Janko Kurek. Na zadnji domok ga spremljajo v soboto 11. t. m. ob 15.30 popoldne z Zal. kapele sv. Jakoba, k Sv. Križu. — Po daljšem trpljenju je zapustila svoje gospa Karančević Ema. Pogreb bo v nedeljo 12. t. m. ob 14. uri z Zal. kapele sv. Andreja, na pokopališču pri Sv. Križu. — Doživela je gospa Ivana Markočič roj. Jerman. Na njem zadnji poti jo bodo spremlili v soboto 11. t. m. ob pol 15. uri z Zal. kapele sv. Krištofa, k Sv. Križu. — Pokojnim blag spomin, žalostim pa izkramo naše odkritosrčno sožalje!

Podpolkovnik

Herman Vidmar †

Iz Maribora je prispela vest, da je umrl podpolkovnik v pokloju Herman Vidmar na ranah, ki jih je dobil pri letalskem terorističnem napadu. Ta tužna in mnogo prezgodnja novica bo boleče presunila širok krog njegovih znancev, še posebno na številne vojaške bivšega avstroogrskega 27. planškega polka, ki imajo tega veselo, dobrodušnega in postavnega oficirja gotovo v najlepšem spominu.

Herman Vidmar se je rodil leta 1875, kot sedmi izmed trinajstih otrok na Angelski gori na Primorskem, kjer je bil njegov oče Janez nadlogar v državnih gozdovih. Stasil mladec se je odločil za vojaški stan in je postal oficir. Služba ga je vodila po severu in jugu stare monarhije. Leta 1923 je šel v pokoj, kmalu nato pa stopil v službo Mestne hranilnice v Mariboru.

S svojo ženo, že pred 10 leti umrlo Marijo, roj. Sedejovo iz Ljubljane, si je ranil spletel v Mariboru toplo rodbinsko gnezdo, v katerem je skrbno odgojil dva sinova: inženirja Hermana in medicinarja Marijana. V tej vojni je živel tiho in samotno življenje v družbi svoje sestre Maričke.

Naj bo značajnemu možu ohranjen blag spomin!

Kultura

Iz mladinskega slovstva

»Lokvanje« in »Miška« Gustava Strniše

Znani mladinski pisatelj, lirski in pripovedni Gustav Strniša je pripravil naš mladinski dvojezični zvezek najnovejše proze, obsej s ilustracijami Jožeta Puka in obe natiseji v Narodni tiskarni: »Lokvanje« in »Miška«. Morda bi bilo primerno, če bi se zbirki stili v eno samo knjigo pravljic o rastlinah in živalih. Tako pa sta ločeni vsaka po svetu svojih motivov. Zbirka »Lokvanje« je dobila naslov po uvodni pravljici in obsega razen nje še peto ter šest pravljic in motivov, k se razpletajo okoli gončnice, breze, črnege teloha, krompirja in prvega gobana. Zato so na v drugi zbirki sami živalski motivi z miško, vrabčkom, medvedkom in ježkom-bežkom. Strniša pripoveduje živahno in nazorno, v lepem, jasnem jeziku in ne umetniči svojega sloga z nenavadnimi premetami in malo znanimi besedami, kakor opažamo ponekod celo že pri mladinskih pisateljih. Preprosta a lepa beseda pri mladem bralcu največ zaleže. Puklove ilustracije so reprodukcije na posebnih straneh in se smiselno prilegajo vsebini in značaju Strnišev proze.

Mirko Kunčič, Triglavske pravljice

V založbi Učiteljske tiskarne je zšel že tretji zvezek Kunčičevih »Triglavske pravljice«. Pisatelj je dobro znan v naši mladinski prozi in njegova pravljica »gra« »Triglavska roža«, zgrajena na domačem folkloru in mitološki gradivi, je pravkar na spodu naše Drame. S tremi zvezki svojih »Triglavske pravljice« je opravil pisec čelo, ki glede svojih snovnih elementov presega okvir mladinsko-fantazije literature in se uvršča, kakor nekateri spisi J. Tomažiča, med dela, ki

u— Poslednja pot ge. Milene Pirjevec. V četrti, popoldne so pospremili k večnemu počitku zlasti med Kraševci dobro znano go. Mileno Pirjevec iz Sežane, mater viš. železn. kontrolorja, Stanka Pirjevca. Dolg žalni sprevod, ki se je ob 14. uri razvil izpred Zal. k Sv. Križu, je lepo izpričal veliko spoštovanje in prikljubnost, ki ju je blaga pokojnica uživala med znanci, zlasti med svojimi rojaki. Pogreba so se poleg sorodnikov in znancev ter številnega ženstva udeležili tudi vsi tu živeči rojaki, ki se je hvaležno spominjajo, ko je kot lastnica kavarnice v Sežani prav tako kakor njena splošno znana sestra Maša Gromova vedno in povsod skušala lajšati bedo in gorje in pomagala vsem potrebnim. Po žalnih molitvah v kapelici so pevci po dvodstvom g. Venturinija zapeli »Usliši nas«, ob grobu pa večno lepo žalostinko »Blagor mu«. Naj bo plemeniti gospé naša zemljica lahka!

u— Prvi sneg. Med bliskom in gromom je začel sneti v mraku padati prvi sneg letošnje jeseni. Snežilo je potem še dolgo v noč in davi je ležala povsod tanka snežena odeja. Tako nam je zima poselala svoj prvi pozdrav, sneg pa verjetno ne bo dolgo ležal. V zraku je še vedno jug in davi se je sneg že topil in spuščal s streh. Snočnja nevihta je bila precej huda. Pršla je v spremstvu močnega vetra, ki je ponekod napravil nekaj škod. Mokri sneg je tu pa tam polomil tisto sadno dreve, ki še ni odvrnilo listja. Hujše škode pa ni bilo.

KINO MOSTE
Radi nove policijske ure se vrše predstave:
ob delavnikih ob 18. uri; ob nedeljah ob 10.30, 14., 16. in 18. uri; v soboto le ena predstava ob 18. uri
Danes ob 18. uri:
SPROSCENE ROKE

u— »V Triglavu in njegovi sosesčin« je naslov Lovšinove knjige, ki bo izšla konec prihodnjega tedna v založbi Slovenskega planinskega društva. Naročniki prejmejo knjigo za 180 lir, po izidu bo dražja. Naročite jo še pravočasno v društveni pisarni, Aleksandrova 5-I.

u— Namesto cvetja na krsto pok. g. dr. Alojzija Zalokarja daruje gospa Kozina Milčič 100 lir za Društvo slepih.

u— Učite se strojepljan! Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče v zasebnem ali javnem poklicu. Novi dnevi in večerni tečaj prične 13. in 15. novembra. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji. — Vpisovanje dnevno. — Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

u— FORMICOT PASTILE ZA DEZINFEKCIJO UST IN GRLA dobite v lekarnah.

u— Nalivna peresa boljše vrste in dobro ohranjena stalno kupuje tvrdka EVEREST, Ljubljana, Prešernova ulica 44.

Obvestila
Slovenskega Rdečega križa

Paketi: Vrtni red za sprejemanje paketov od 13. do 17. novembra t. l. je naslednji: N, O in R v ponedeljek, P v torek, S v sredo, Š, T in U v četrtek, V, Z in Z v petek.

Uradne ure vsak delavnik razen sobote od 8. do 11. dopoldne, v petek pa tudi popoldne od 3. do 4. 1/2.

Obvestila sportnikom!

Iz Zbora nogometnih sodnikov. Za jutri dne 12. t. m. delegiram naslednje g. sodnike: dopoldne: Mladika—Vič g. Safonik, Hermes—Korotan g. Dolinar; popoldne: Mladika—Kranj g. Dolinar, Ljubljana—Gorenjska g. Kos Hinko, stranska: g. Safonik in Dolinar. Poverjenik.

Opozorilo

Organi policijskega zbora so prejeli strog ukaz, da javijo sleherno prekršitev zamenitve ter vse kršitelje zamenitvenih predpisov takoj prijavijo. — V interesu obstojnosti je, da se pokorava predpisom protiletalske zaštite, ker bo sicer v nasprotnem primeru zadela krivice občutna kazen. Isto velja za neupoštevanje predpisov ob priliki letalskega alarma.

Zatamnitev od 17.10 do 6.20

odražajo v svojem fantazijskem zrcalu dušo kraja in njenega ljudstva. Stara izročila so tu prenešana v sodobne literarne oblike. V tretjem delu so našinjeni potopisni utrinki in spominki z naslovom »Skrivnost Blaževce jame«. V obliki poti, ki jo opraviča gorenjski original, tenkočutni poznavalec domačih gor in njihovih skrivnosti. Vričev Frnc z Devjega in psee — tu označen kot pravljicar Bukovnik — pripoveduje Kunčič, vedno v okviru trgavskih krajevskih podob, lepo število pripovedi, pravljic in raznih drugih stori, ki se vse razpletajo okrog Triglava. Tako mlad bralec prepotuje in v duhu preplazi mnoge triglavske višine in doživlja poleg krajne tudi praviljen svet z njegovimi posebnimi bitji in čudovitimi prigodami. Tako se potopis v vmesni zgodovinski razširja v pravljico, s čimer je nastala originalna in mikavna knjižica na 136 straneh, ki jim dajejo posebno zanimivost še ilustracije akad. slikarja Stanka Kumarja.

O pisateljih in umetnikih

Pisatelj lahko razdelimo v kresnice, planete in zvezde stalnice. Prvi nam nudijo trenutne učinke s pokom in bliskom: pogleda navzgor, vzklimeš: »Glej jih!« in že so za vedno izginili. Drugi, torej blodne in spremljive zvezde, so nekoliko bolj trepčaji. Sijejo — pač samo zaradi svoje bližine — čisto še bolj bleščajo od zvezd stalnic in jih tisti, ki se v teče ne spoznajo, zamenjujejo z le-timi. Vendar pa morajo tudi ti kmalu zapustiti svoje mesto, ohranjo samo svojo skrivno svetlobo in učinkujejo zgolj na tovarše ob svoji poti (t. j. na sodobnike). Njim je dano gibanje, ki traja samo nekaj let. Edinole tretja vrsta zvezd — pisateljev se ne spreminja, marveč stoji čvrsto na nebesnem svodu; imajo svojo lastno svetlobo, učinkujejo v tem kakor v onem času, ker se njihov videz ne spreminja z menami naših stališč, saj nimajo nobene paralakse. Le-ti ne pripadajo — tako kakor drugi — zgolj določenemu sistemu (narodu), marveč vsemu

Iz Novega mesta

Zimska pomoč. Mestno županstvo je naslovilo na prebivalstvo prošnjo za pomoč revnim, ki so brez obutve, oblačil in kuriva. Ker mestna blagajna ne bi zmogla kritja vseh predvidenih stroškov, naproša vse one, ki jim je usoda do sedaj priznala in ki imajo še svoje domove in redne dohodke, da po svojih možnostih prispevajo za svoje trpeče sosesčane in begunce. Tozadevna dobrodelna akcija se je pričela s 1. novembrom, ko so se na pokopališču zbirali prostovoljni prispevki pod geslom: V počastitev rajnih — za trpeče brate. Že prvi dan je dokazal, da imajo Novomeščani srce na pravem mestu. Kakor čujemo, je na sporedu široko zasnovana dobrodelna akcija. K večjemu uspehu bi pripomogla tudi kot redni prispevek za zimsko pomoč. Vsem darovalcem in duševnim delavcem v tem dobrodelnem pokretu za nazaj in vnaprej iskrena zahvala!

Z Goreniskega

Z železnim križcem II. razr. je bil odlikovan desetinik Adolf Mirnik iz Marjinega Celja pri Celovcu. Mirnik se nahaja na vzhodnem bojišču.

Praporščak Jožef Kreutz, urednik celovške »Kärntner Zeitung«, sedaj na bojišču, je bil odlikovan z železnim križcem I. razreda.

Obisk pri najstarejši korošici. Na Koroškem živi 102letna gospa Steinerjeva, ki je najstarejša ženska v Dravski dolini in na koroškem ozemlju sploh. Ze s 15 leti je Steinerjeva pomagala pri delih na polju, pozneje se je lotila drvarskih del in v tej dobi se je seznanila s kovačem Petrom Steinerjem, ki jo je vzel za ženo. Steinerju je bila najboljša zakonska tovarišica. Pomagala mu je v kovačnici ter mu rodila dva otroka. Starejši sin je postal pozneje postajatelj, mlajši pa je prejel obrt po očetu. Pred dvema letoma je Steinerjeva obhajala svoj 100. rojstni dan v popolni telesni krepljenosti. Se danes služi Steinerjevi spomin nadvse izborno. Lahko še hodi, seveda ob palici, še dokaj dobro vidi in tudi želedeci ji dobro služijo, kajti lahko uživa vse jedi kakor drugi ljudje.

Na vzhodnem bojišču sta padla koroška rojaka desetinik Rudolf Gorčinik in Justin Vaneč. Prvi zapušta starše, brate in sestre, drugi pa kopico raznih sorodnikov.

V Celovcu so umrli: 64letni uradnik državnih železnic Julij Sekol, 75letna upokojenka Rozalija Obekarjeva ter 22letna namestnica Margareta Kertova. Nadalje je umrla 30letna Terezija Felfernikova iz Veldena ter upokojeni železniški uradnik državnih železnic Andrej Otovec iz Beljaka.

Popadljiv pes. Podčastnika nemške oborožene sile Hansa Kismirja je okdal neki pes-čuvaj na obeh rokah s takšnimi posledicami, da je moral oditi na zdravljenje v celovško bolnišnico.

S štajerskega

Smrt celjskega opata Juraka v Zagrebu je konec oktobra umrl celjski opat, dekkan, častni konsistorijski svetnik in župnik Peter Jurak. Dosegel je starost 61 let. Bolehal je skoro 8 let in je svoje bolezensko prepečljivo prenašal. Pokojnik, ki je bil do morda znana osebnost daleč čez meje mesta Celja, je bil po rodu iz Zagorskih Sel ob Sotli, Bogoslovje je študiral v Mariboru, leta 1908 je bil posvečen v mašnika in nameščen kot kaplan v Galiciji pri Celju. Kasneje je služboval pri Sv. Juriju na Ščavnici, v Ljubnem ob Savinji, nato pa je bil dolga leta župnijski vikar v Celju. Leta 1924 je bil imenovan za opata in mestnega župnika v Celju. Zaradi svojega lepega značaja in svoje uslužnosti je pokojnik užival povsod velik ugled. Rad je deloval na karitativnem polju, pomagal pa je tudi našemu zadržištvu. Pokopali so ga 30. oktobra v Zagrebu. Njegovega pogreba so se udeležili številni v Zagrebu živeči Slovenci, med njimi mnogi Celjani.

Na ljudski univerzi v Mariboru so imeli v torek 7. novembra predavanje o živalih v nemških gozdovih. V petek 10. novembra je bilo predavanje o pravljicah za mladino.

Na južnem bojišču je padel štajerski rojak Herman Kralnc.

V Gradcu je umrl Valdemar Danko, ki so ga pokopali v sredo 8. oktobra. Nadalje je umrl 4. novembra Rudolf Vonič. Danko zapušta ženo, otroke in starše, Vonič pa ženo in tri sinove.

Med žrtvami letalskega napada v Gradcu so tudi: docent dr. Franc Fijala, univ. prof. in stotnik v rezervi; Marija Nezveda in njena hči Elizabeta.

V 102. letu starosti je umrla ena najstarejših prebivalk štajerske, Terezija Moserjeva, rojena Prandl.

Iz Trsta

Tečaj za mladostnike na Nemški akademiji so se pričeli dne 8. novembra ob 14. Tečaj so namenjeni 10- do 15 letnikom.

Razdeljevanje jabolk. Tržaško prehranjevalno ravateljstvo sporoča, da prejmejo tečajni tržaški otrošniki do 18 let in nad 65 let po pol kilograma jabolk na odrezek 2 živilske nakaznice. Cena 16 lir za kg.

Mrtvi starček ob morskem nabrežju. Ob morskem nabrežju Nazaria Saura se je nenadno zgrudil na tla 65-letni Evgen Cimolin iz Balbove ulice 3. Mimoidoči so mu priskočili na pomoč. Poklicani zdravnik je dognal, da je starček mrtev. Vzrok srčna kap.

Uspešna borba proti črni borzi. Komisarjat za borbo proti črni borzi v Trstu objavlja: Dne 1. novembra je bila zaprta v Huminu urarna, ker je prodajal lastnik ure po pretrani, cenil, ki je bila 15-krat višja od nabavne cene. — Zaradi istega vzroka je bila za določen čas zaprta neka tržaška starinarina. — V Vidmu je bila razkrita velika črnoborzijska afera, pri kateri je udeleženi 10 oseb. Gre za prodajo 26.000 zavojev piškotkov, in prodajo 2.000 butelj konjaka. Gospodarska policija v Trstu je zaplenila 2000 kg mleka v prahu, ki je bilo skrito v nekem skladišču za črnoborzijske namene. Zaplenjeno mleko je bilo stavljeno na razpolago tržaškim bolnišnicam. V Piranu je bila zaplenjena večja količina soli, ki je bila namenjena za prodajo na črni borzi. — V Kopru je bilo zaplenjenih 10.000 litrov vina, ki so ga prevažali brez dovolilnice. — V Pulju je bilo zaplenjenih dne 3. novembra 400 kg mesa, ki poteka od skrivnega zakola. Razen tega 600 kg rib, odtegnjenih redni potrošnji. V Tolmeču in Gorici sta bila zaplenjena 2 kamiona, ki sta krožila brez dovolilnice.

Iz Gorice

Razdeljevanje jaje in zaseke. Te dni prejmejo otrošniki jaja po 7 lir na odrezek 14 živilske nakaznice v trgovinah Boškin, Delavske zadruge, Anton Jug, Julij Makuc, F. Stabile, F. Vetrub, Vuga in Zimič (vsi v Solkanu) ter pri Bogdanu Mikdušu v Pevni. Razen tega prejmejo gorški otrošniki po 100 gramov zaseke na prvi odrezek za maslo v novembru. Cena 27,80 lir kg.

Zaprta kavarna. Znana videmska kavarana Tarcento je bilo zaprta za mesec dni, ker se je lastnik branil postreči gostom z vinom ob urah, ki so za točenje vina oblastveno določene.

32 hl alkohola so odpeljali še neizsledeni vlomilski zlikovci iz znane žganjarne v Červinjanu. Škodo cenijo na četr milijona lir.

Smrtna nesreča dveh mladenk. Pri Krmini se je primerila usodna nesreča. Pri Krmini sta življenja dveh mladenk. 18letna Ivanica Skozina in 17letna Ana Paviovič sta se peljali na dvoprežnem vozu. Med vožnjo sta se konja splašila. Mladenci sta v strahu skočili z voza, kar je bilo za nju usodno. Obležali sta s smrtnimi poškodbami.

Iz Hrvatske

Za prizadete Sarajevčane. Mestno poglavstvo v Sarajevu je razdelilo 30 milijonov kun med sarajevske meščane, ki so bili pri zadnjih raznih napadih težko prizadeti ter so ostali brez strehe. Izvestna vsota denarja je bila določena posebej še za one, ki se za sedaj zdrave v bolnišnicah ter bo razdeljena, brž ko bodo okrevali. Mnogi Sarajevčani so takoj sprejeli na stanovanje brezdomce, drugi jim nudijo hrano, kajti okoli 270 ljudi je ostalo brez strehe in brez vsakega imetja v današnjih težkih časih.

Iz ubožnice k poroki. V sarajevski ubožnici ter zavetišču za starce in starke se je nedavno primeril prav redek dogodek. Odkar obstoji v Šahinagičevi ulici ubožnica v Sarajevu, se je prvič zgodilo, da je ena izmed varovank zapustila hišo, toda ne kot mrtva, marveč da je odšla k poroki, 60letna Vasvija Almaš se je poročila. Ponjo je prišel pred ubožnico 40letni ženin, ki jo nenavadno ljubi še od prej. Nevesta Vasvija je pobrala svoje siromašne stvari ter svojega ljubljenega mačka in zapustila zatočišče. Z oken ubožnice so jo močje spremljali starci in starke ter gledali, kako trojica, to je ženin, nevesta in maček gredo po ulici v novo življenje.

Naročite se na romane »Dobre knjige«

Beleznica

KOLENDAR

Sobota, 11. novembra: Martin Skof.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Immensee

Kino Sloga: Deklica iz Fančja

Kino Union: Nevarna pomlad

Kino Moser: Sproščene roke

DEŽURNE LEKARNE

Dane: Dr. Kmet, Ciril Metodova 43, Trnkoczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Zatamnitev od 17.10 do 6.20

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

Zaradi skrajšane policijske ure bo od danes dalje večer vseh predstav v Operi in Drami ob 16.30 uri. Če bi bila predstava zaradi alarma prekinjena in bi trajalo alarmno stanje manj kot 60 minut, se bo po preteku 10 minut po končanem alarmu nadaljevala.

DRAMA

Sobota, 11. novembra, ob 16.30: Septembra. Red. Sobota.

Nedelja, 12. novembra, ob 16.30: Dona Diana. Izven. Cene od 40 lir navzdol.

Ponedeljek, 13. novembra: Zaprt.

OPERA

Sobota, 11. novembra, ob 16.30: Jenufa. Red. B.

Nedelja, 12. novembra, ob 16.30: Clivia. Opereta. Izven. Cene od 60 lir navzdol.

Ponedeljek, 13. novembra: Zaprt.

Janaček, čigar delo »Jenufa« bo uprizorila opera danes za red B, spada med skladatelje, ki ustvarjajo s posebno izvirnostjo in zajema predvsem iz ljudske folklorne. Njegova glasba sloni na melodiki moravskega jezika, na njegovi sočnosti in ritmu. Prvobitnost ljudskega čustvovanja, njegova čustvena valovanja in konflikte vesti izraža z muzikalnim bogastvom, ki označuje vsa njegova dela.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

SOBOTA, 11. NOVEMBRA

7.00—7.10: Poročila v nemščini; 7.10—9.00: Jutrjanji koncert; vmes: 7.30—7.40: Poročila v slovenščini; 9.00—9.10: Poročila v nemščini; 12.00—12.30: Opoldanski koncert; 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini, napovedi sporeda; 12.45—14.00: Zvoki iz operet, radijski orkester vodi D. M. Šijanec, sodelujeta: sopranistka Janja Baukar-Strie in tenorist Anton Koren; 14.00—14.10: Poročila v nemščini; 14.10—15.00: Vaska godba in Avgust Stanko na harmoniko; 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini; 17.15—18.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda; 18.00—18.30: Prenos osrednjega nemškega sporeda; 18.30—18.45: Pregled sportnih dogodkov (v nemščini in slovenščini); 18.45—19.00: Gospodinsko predavanje, Slava Škrabec: Nega dojenčka; 19.00—19.30: Fantje na vasi; 19.30—19.45: Poročila v slovenščini; 19.45—20.00: Aktualno predavanje, govori Hans Fritzsche; 20.00—20.15: Poročila v nemščini; 20.15—22.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda; 22.00—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda; 22.15—24.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda.

KINO MATICA Telefon 22-41

Barvno veeledoe

IMMENSEE

Kristina Söderbaum, Carl Raddatz,

Paul Klüger

Predstave ob 16. in 18. uri

KINO SLOGA Tel. 27-30

Krasna drama po romanu Weisenborna

DEKLICA IZ FANČJA

Brigitte Horney, Joachim Gottschalk

Predstave ob 16. in 18. uri

KINO UNION Telefon 22-21

Film mladostne romantike

NEVARNA POMLAD

Olga Čehova, Winnie Markus,

Siegfried Breuer, Paul Dahlke itd.

Predstave ob 16. in 18. uri

pri čemer je lahko prepričan, da njegove besede ne zgreše učinka. Kdor torej uporablja zgoraj omenjena umetničenja, razodeva s tem svojo revščino v mišljenju, duhu in znanju.

Učenjak, so tisti, ki so s nabrali znanja iz knjig. Misleci, geniji, razsvetljevalci sveta in pomeševalci človeškega rodu so pa samo tisti

Zemljepisni in zgodovinski obzornik

V zvezi z imeni, ki jih čitamo v vojnih poročilih

Walcheren je k nizozemski pokrajini Seelandu spadajoči otok med morskima zalivoma Westerscheldt in Oosterscheldt ob obali Severnega morja. Prelov Sloe ga loči od otoka Južnega Bevelanda. Površinsko meri 209 km², je zelo rodovit in zavarovan z nasipi in peščinami okoli. Njegovo prebivalstvo živi v mestih Middelburgu, Veereu, Vlissingenu in v 18 vaseh. Walcheren omenja zgodovina l. 1809, ko se je Anglezem v času Napoleonovih vojn ponesrečila izkrcavalna ekspedicija na njegovo kopnino.

Beveland, Severni in Južni, sta dva nizozemska na področju izliva reke Schelde ležeča, zelo rodovita otoka, ki spadata k pokrajini Seelandu. Južni Beveland je večji. Prekop »Kanal van Sud-Beveland« ga deli na dva dela. Ta prekop je sedaj del paroplovne poti od Antwerpna v reko Ren. Po Južnem Bevelandu teče železnica v mesto Vlissingen na Walcherenu. — L. 1530 in 1532 je bil Beveland s poplavo opuščen in si je šele čez dolga leta zopet opomogel.

Maasa (franc. Meuse, izg. mōs), 925 km dolga reka, ki izvira 410 m nad morjem pri Pouillyju, severovzhodno od Langresa. Na francoskih tleh tečeje vanjo Mouzon, Vair, Chiers in Troussy, ki je izhodišče francoskega Vzhodnega kanala. Od tod naprej je Maasa plovna in prestopi pri Givetu francosko-belgijsko mejo. Med Charlevillom in Namurom, kjer se zliva vanjo Sambre, teče skozi ozko in globoko dolino, ki se širi proti Liegeu. Pod tem mestom teče po ravnini in se obrne proti severovzhodu. Na Nizozemskem teče pod Roermondom do izliva Niersa vzhodno do bližnjemu nemškemu meju, se obrne nato proti zapadu in se je do l. 1903 stekal pri Woudrichemu v Waal. Nato teče Maasa naprej kot prekop (Bergsche Maas) ločeno v zaliv Hollandschdiep in se izliva združen po stranskih rokavih s Scheldto kot Haringvliet in Krammer v Severno morje. Od l. 1903 Waal ne sprejema več Maasine vode. Spojeni tok Maase in Waala se je imenoval Merwede. Ta odpošila sedaj v Hollandschdiep odtok Nieuwe Merwedee, pri mestu Dordrechtu pa se deli v tri struge: Noord, je kanalizirani rokav v reko Lek, Oude Maas je geološko stara struga Maase, ki se izliva v zelo peščenem svetu pri Briellu v Severno morje, in Dordtsche Kil, ki vodi zopet v Hollandschdiep. Nieuwe Maas (tako se imenuje od l. 1800 naprej) napljuje le voda iz Lekta, torej iz Rena. Teče mimo Rotterdamu v Severno morje in je glavni paroplovni rokav Rena. — Glavni dotoki Maase so v Belgiji: Lesse, Ourthe in Sambre, na Nizozemskem pa Rur (Roer) in Niers. Povezana je z naslednjimi prekopli: Vzhodni in Ardenski prekop, s prekopom do Moselle, z Južnim Wilhelmskim prekopom iz Maasrichta do Hertogenbuscha in s prekopom Campine, ki vodi za Antwerpom k Scheldi. — Reka Maasa je bila že v prejšnji svetovni vojni prizorišče hudih bojev. Nemška armada je v avgustu 1914 napadla s petimi armadami enotno utrjeno črto ob Maasi od Saint Mihiela do Liègea. Vse armade so si izsilile prehod čez reko. L. 1918 pa so se morale pod silnim pritiskom Američanov umakniti.

Letalski zbor „božje sape“

Pred kratkim so japonski listi poročali o uspehih japonskega letalstva v borbi proti ameriški oskrbi invazijske armade na filipinskem otoku Letju. Te uspehe so dosegli predvsem oddelki »Kamikazev« zboru, novega japonskega letalskega orožja.

Na prvi pogled pravijo listi, se zdi, kakor da gre v vsej tej stvari za junaka dejanja posameznih japonskih letalcev, ki so se s svojimi stroji poglani naravnost v napadeni cilj. Podrobna poročila pa pričajo, da gre za povsem nekaj drugega. Novo orožje ni zgolj plod tehniške napredka. Prvič se je vzela tu poleg tehnike dosledno v poštev tudi skrajna pripravljenost japonskega vojaka na smrt. Japonci sami doslej nikoli niso v toliki meri izkoristili te požrtvovalnosti. Poročila kažejo, da gre za letalo, do kraja napolnjeno z razstrelivom, za »V 1« s pilotom. Pogonski sredstev je na letalu baš za polet v napad, za povratek jih ni. To so torej žive bombe ali »živi torpedi s krilci«. Pri svojih napadih se skušajo letalci zaleteti v bok posameznih ladij, ker je to učinkovitejše, kakor pa če treščijo nanje z vrha.

Novo orožje je do skrajnosti organizirano po vojaških načelih. Letalci se dve, tri leta dolgo temeljito izobražujejo, kakor drugi piloti, nato pa se še posebej vadijo za svoje posebne naloge. Kamikazovi letalci so še zelo mladi, večina v starosti 18 do 20 let. Poveljnik oddelka »šikšima«, ki je pripadal temu letalskemu zboru, se je med prvimi na tak način pogol na smrt.

Bil je star 24 let. Letalce prav do zadnjega opozarjajo na zmisel njihove naloge. Poveljnik drugega oddelka tega letalskega zbora je svojim letalcem ob njihovem startu dejal: »Naši lovci vas spremljajo in vi morate storiti vse, da dosežete vaš cilj. Ne smete misliti, da je vseeno, ako vas napadejo sovražni lovci, ker že greste v smrt. Biti morate budni in se jih izogibati!«

Letalski zbor »Kamikaze« je posebna formacija, ki si je izbrala svoje ime iz časov mongolske invazije. Takrat je božja sapa — »kamikaze« — uničila sovražno brodogojbo in rešila Japonsko.

List zaključuje, da je dokaz za uspeh japonskega orožja že podan. Japonsko poveljništvo je doslej oklevalo, da bi žrtvovalo na tak način cvet svoje mladine. Sedaj pa je nastopila odločitev. Zato je vrhla Japonska v borbo svoje najdragocenejše in najjačje orožje: silo japonskega duha, ki se kaže v zvestobi japonskih podanikov. Ljudje, ki poznajo Japonsko, so dolgo čakali na tako orožje. Sedaj je tu in pomeni večjo senzacijo, kakor je bila podmorniška senzacija pred Pearl Harborom, pa tudi nevernarišča.

SPORT

Pridejo — gorenjski nogometaši!

Jutri popoldne dve tekmi z njimi na igrišču Ljubljane

Kakor smo s poučenega mesta zvedeli, z nekaj zamude, bodo gorenjski nogometaši jutri res igrali v Ljubljani, in sicer kar v dveh različnih sestavih ali vsega z dvema popolnoma enajstostorčema.

Kot šbkejši izmed obeh gostujočih moštev je treba omeniti enajstostorč SK Kranja, ki ji je pri nas določen kot nasprotnik SK Mladika, torej četrto ljubljansko moštvo po kakovosti, če domače nogometaše do nadaljnjega razvrščamo po stanju tabele, ki je prav sedaj v veljavi za teknanje v domačem pokalnem turnirju. Nismo podatkov o sedanjih udaril kranjskih nogometašev, vemo pa, da so vsi to vojno pridno igrali in posebno v nastopih z ožji in širši tovariši po Gorenjskem spravili marsikatero zmago.

Glavni par jutrišnjega sporeda pa bosta tvorili reprezentanca Gorenjske in najmočnejša enajstostorč Ljubljane. Gostje bodo nastopili v naslednji sestavi:

Kovačič, Martilanc, Engelmann, I. Pogčnik, Engelmann II, Stokan, Tigar, Micelli, Poljšak, Bregar.

Imena nastopajočih so deloma že znana, saj smo jih že pred sedanjim vojno srečevali na nogometnih igriščih v dresih kranjskega al jeniškega kluba, katerima so prav v zadnjem času pripomogli do precejšnjega ugleda in dobrega imena. Zato seveda niti najmanj ne dvomimo, da tudi ostali, ki so se očitno pozneje pojavili v krogu gorenjskih nogometašev, niso vsaj enakovredni, saj bi jih sicer gotovo ne zadela »zreda in častna naloga, da svoje znanje ta čas pokažejo tudi v Ljubljani. Ne glede na sportno vrednost tega dvakratnega srečanja gorenjskih nogometašev z ljubljanskimi, ki v danih okoliščinah gotovo ne more prinesiti prevelike senzacije, je pa dogodek sam po sebi nenavaden in privlačen. Je ta obisk sportnikov z Gorenjske po več kakor treh letih in pol prvi, odkar je tudi naše sportno življenje začela vojna vrra.

Ljubljana bo Gorenjcem nasproti postavila tole moštvo:

Plečko, Dekleva, Maršič, Perharič, Pilej, Vclavšek, Trškan, Medved, Haele, Pupo, Snole.

Da igrišče Ljubljane ne bo samevalo niti v dopoldanskih urah, bosta poskrbeli dve mladinski moštvi, ki morata med seboj še igrati za Merventalerjeve žoke, in sicer ob 9.30 Hermes in Korotan ter ob 10.30 Mladika in Vite.

Slednja dva nasprotnika sta med seboj že obračunala preteklo nedeljo, in sicer naštetne (z 1:0) v korist Mladike, vendar je bil ta izid razveljavljen in tako bo isto srečanje jutri še enkrat na vrsti, v veliko zadovoljstvo Včanov, ki računajo ponovno na najlepše mesto, saj je na tehtnici odločitev, kdo bo prvi in kdo drugi.

Popoludnjski dogodek se bodo odigrali po temle časovnem razporedu: ob 13.45: SK Kranj - Mladika in ob 14.45: reprezentanca Gorenjske - Ljubljana.

Kolikor smo obveščeni — pa tudi: to pot samo mimogrede — se druga ljubljanska nogometna sestava pripravlja na gostovanje v Celovcu, kamor bo verjetno odpotovala še danes. Kombinirana enajstostorčica Hermes in Iztoka bo odigrala tamkaj prijateljsko tekmo s KACom.

Slavospev vozilu na dveh kolesih

Zgodbe in prapovedovanja o prvih voščkih kolesarstva, ki segajo tja nazaj do gospoda gozdarja Draisa iz nemškega me-

sta Karlsruhe za več kakor sto let nazaj, so bolj ali manj zadostno premetla — tudi za sedanja suha leta — toda kljub temu je v zvezi s to iznajdbo minulega stoletja na pol pozabljenih še toliko drobnih zanimivosti, da je še zmerom vredno nekoliko porbrskati med njimi.

Tako na primer ni splošno znano, da je bilo l. 1887 — torej pred skoraj 60 leti — v Nemčiji 64 podjetij, ki so izdelovala kolesa, in sicer letno okrog 7000 kosov ali z drugimi besedami vsake tri dni eno kolo v vsakem obratu. Prav za prav smešno! Kolo je takrat veljalo 350 nemških mark. To je za današnje pojme bolj smešno! Deset let pozneje se je letna proizvodnja dvignila na 200.000 komadov, cena pa je padla na 200 mark — skupno z gumijastimi plašči, ki so stali nezasišano vsoto — do 80 mark.

Toda mimo vsega tega se je kolo udomačevalo iz dneva v dan in že l. 1898 so nemški listi pisali: Službinaid na kolesih je v Angliji in Ameriki vsakdanja prikažen. Toda tudi Berlin ne zaostaja več za tem: vlemestni. Zdaj pa zdaj zgodnji spremljalec lahko opazuje krepkega dekleta na kolesu ki se iz predmestja pelje v mesto na trg. Ko bo prešla knjižnico, ji bo morala gospodinja zapisati v oceno še to, da voz kolo. — (Veliko perilo izven). — Naslov v ogl. odd. Jutra. 30063-1.

Strokovni list iz onih dob »Die Rad-Weit« ubira v zvezi o kolesarskem sportu se prav svojstvene strune in pravi med drugim: Marsikateri mamici, so v teh dnevih že prigravljali na uho, da je kolo — poleg pisane dvorane — prav izbrano sredstvo za uspešno posredovanje v zakonskih zadevah. Dekleta so na izletih s kolesi še vse bolj privlačna kakor omožene gospe, kar že samo pove dovolj, da naj se v čim večji meri poslužujejo te prednosti. Če doma zadržajo na ugovore pri prošnjah za take izlete, naj uveljavijo svoja hrepenenja z dokaznimi dejstvi, da je kolesarjenje zdravo — za vsako bolezen, da krepki mišice — kar ni brez haska niti v plesni sezoni in nudi najrazličnejše možnosti za ohranitev svežega videza in prijetne vnanjosti tudi v toaleti. Sicer pa je vožnja s kolesom peštra v vseh pogledih in ustvarja nešteto priroznosti za kratke postanke in popravila. ki vsa lahko pripomogajo do sladkih zapletljajev in vsega, kar jim mora neogibno slediti. Če stroga mamica niti na vse to ne bi pristala, ostaja dekletom še zadnje zatočišče — k zdravniku; ki naj jim odredi toliko in toliko izletov s kolesom... Vse ostalo bo že prišlo samo po sebi...

Čas — ta najboljši zdravnik vsega zlega in nedosegljivi mojster za vse, kadar se je treba na svetu sprizniti z novim, je tudi kolesarstvu prisločil na pomoč in mu mmo grede pomagal do ugleda in splošne udomačenosti. Danes se baje na vsej zemeljski obli prevlada s kolesi — kolikor jih pri tem ne ovira grom tropov ali regljanje strojin ali padanje letalskih bomb, ali tudi taka ali drugačna prepoved — okrog 60 milijonov ljudi. Prvo mesto med to množico zavzema vsakokor Nemčija z 20 milijoni, za njo pa veljajo kot najbolj »kolesarske« Anglija z 10 in Francija z 8 milijoni kolesi. Relativno (po številu prebivalstva) pa sta daleko pred vsemi Holandska (8 milijonov prebivalcev in 3.6 milijona koles) ter Danska (3.7 milijona prebivalcev in 2.6 milijona koles).

Zanimivo je, da je kljub povečanju kolesarskega prometa v zadnjih letih pred vso to številno nezgod s tem prometnim sredstvom vidno popustilo, kar je deloma gotovo tudi zasluaga poostrene prometne discipline. Vse bolj je namreč zadnji čas po kolesarskih deželah prodiralo stremenje, da je treba kolesarjem zgraditi posebne steze, ločene od pešcev in ostalih vozil, in ta novotarija je prav posebnim dobrodošljam za sigurnost vožnje s kolesom.

Zdaj pa še nekaj besed o organih in boleznih, o katerih pravijo, da jim kolo še bolj škoduje. Pri organskih boleznih srca in nekaterih vrstah jetike bi se bilo treba vsekakor najprej obrniti po zdravnikov nasvet. V splošnem pa je priznana stvar, da učinkuje kolesarenje kot zdravilna gimnastika za trebušno in hrbteno mišice, še bolj pa za one na nogah in rokah, obenem pa pospešuje krvni obtok in stopnjuje dihanje. Telo se prediše hitreje kakor običajno in že to samo mu daje nov vzgon in svežo duševno razpoloženje. Pravijo tudi, da je vožnja s kolesom splošno koristna za one, ki imajo kakršne koli pritožbe na nogah, ker so pri pogonjanju vozila najbolj zaposlene in priljubene izvajati določene gibe, ki sčasoma lahko celo odpravijo manjše lube in nevšečnosti.

V splošnem pa je že treba priznati, da ne pretiravajo oni zdravniki, ki svetujejo, naj kolesar vozi poprečno po 10 do 12 km na uro in dnevno ne sme prevoziti več kakor tri ure, če je star nad 45 let. Prav tako je pameten oni nasvet, ki se nanaša na vožnjo na klancih; če je prestrm, stopi s kolesa in stopaj z njim počasi navkreber. V tako sicer namreč kolesu vsi izumitelji niso mogli odvzeti večjega napora za človeka; v enem je torej današnje kolo do pičice podobno prvemu izdelku na dveh kolesih — da gre samo od sebe samo navzdol...

Zatemi tev od 17.10 do 6.20

MALI OGLASI

Kdor dce službo, plača za vsako besedo L. 0.50, najmanjši znesek za te oglase je L. 10.— Za žetivne in dopisovanja je plačati za vsako besedo L. 2.— za vse druge oglase L. 1.— za besedo, vendar pa plačajo posredo. Valci L. 1.50 za besedo. Najmanjši iznos za te oglase je L. 15.— Za vsak oglas je treba plačati dr. izprov. takoj L. 0.50, za dajanje naslova ali šifre pa L. 2.—

POSTREZNICO

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

POSTENO DEKLE

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

POSTREZNICO

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

POSTREZNICO

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

GOSP. POMOCNICO

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

VAJENKO

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

2 KROGLI LEZAJA

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

FOTOAPARAT

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

SAMONAVIAC

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

NASTAVEK

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

SKUNKS

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

POHISTVO

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

RADIO

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

VIOOLINO

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

2 KUH. OPRAVI

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

MOŠKE ROKAVICE

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

OTROŠKO POSTELO

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

VIŠKOE ČEVILJE

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

KOLEPARI

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

ZIMSKO SUKNJO

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

RADIO

Priloge in posredno za dopoldanske ure, sprejem, em, Slomškova ul. 14, pekarna. 30083-1.

ZEPHIR PEC ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

BLAGO za prevleko, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

ZIMSKO BLAGO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

SKUNKS ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

DAMSKO KOLO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

MOŠKO OBLEKO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

BOLJŠE BLAGO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

KOMBINEZE ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

NALIVNO PERO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

POČINKAN LONEC ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

PREPROGO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

DAMSKE ČEVILJE ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

UGODNO PRODAJO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

RADIO ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

6 MOŠKIH BLAČ ali slično, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 30033-7.

D. Goebeler: 34

Sestri in »on«

Roman